

KURJER KRAKOWSKI.

Kurjer wychodzi codziennie rano z wyjątkiem niedziel i świąt uroczystych.

Prenumerata wynosi:

w Krakowie:		na prowincyi z przesyłką:	
Rocznie .. 9-60	Kwartalnie .. 2-40	Rocznie .. 12 złr.	
Półrocznie .. 4-80	Miesięcznie .. -80	Półrocznie .. 6	
		Kwartalnie .. 3	
		Miesięcznie .. 1	

Za odosłanie 20 ct. miesięcznie.

Cena ogłoszeń:

Za wiersz petiowy lub za jego miejsce, pierwszy raz 10 centów, za każdy następny zaś 5 centów. Nadesłane od wiersza petiowego 20 ct. Prospekt, cyrkularze dla prenumeratów zamieszczonych po 1 złr. od 100 egz., dla prenumeratów miejscowych po 50 ct. od 100 egz. Nekrologia po 10 ct. od wiersza.

Ajencje Kurjera w Krakowie:

Administracja „Kurjera“ (hotel Saski), główna trafik na linii A-B, sklep Z. Skalskiego w Sukiennicach, handel Kuklińskiego w Sukiennicach, sklep Hessa w Ryńku, handel Bajera ul. Grodzka, Ringel, trafik ul. Grodzka, E. Gross ul. Mostowa, księgarnia Zuparskiego w Ryńku, handel Ekeru ul. Karmelicka, Gronver ul. Zwierzyńska, Frist ul. Florjańska, trafik Markowicza ul. Florjańska, antykwarnia Himmelblau ul. Szpitalna, J. Horowitz ul. Łobzowska, drukarnia A. Koziańskiego na Podgórzu.
We Lwowie ogłoszenia do „Kurjera“ przyjmuje „Centrale biuro-Ogłoszeń“ ul. Kopernika 1, 11.

Administracja i Redakcja w księgarni K. Bartoszewicza (hotel Saski).

Cena pojedynczego Numeru 5 centów.

KALENDARZ.

Dziś: 1-go b. m. N. Maryi P. Anielskiej i Alfonsa. Imię słowiańskie: Świętosława.

Jutro: Znal. św. Szczepana i Lidy. Imię słowiańskie: Letosław.

Pojutrze: Dominika wyznawcy. Imię słowiańskie: Ostomir bl.

Wschód słońca dziś o godzinie 4 minut 33. Zachód o godz. 7 m. 40. Długość dnia 15 g. 7 m.

NABOŻEŃSTWA.

Jutro, 4go i 5go w kościele PP. Dominikanek na Gródku 40-godz. nabożeństwo.

W kościele OO. Karmelitów na Piasku jutro w kaplicy przed cudownym obrazem N. Maryi P. wotywa o godz. 9 rano.

Finanse Rosyi.

Wychodząca w Monachium dawna augsburska „Allgemeine Ztg.“, podaje dwa ciekawe artykuły prof. Eheberga z Erlangi pod tyt.: „Sprawy finansowe Rosyi.“ Praca ta opiera się przeważnie na studium p. de Clerq pod tyt.: „Les Finances de l'Empire de Russie.“ (Amsterdam 1886); ale uczony niemiecki czuł się także ze swej strony powołanym do różnych mniej lub więcej przydatnych wynurzeń. Artykuły te, które wywołała rosnąca z dniem każdym obawa Niemców przed Rosyją, podajemy w nieco streszczonym przekładzie naszym czytelnikom.

Nieprzychylny względem nas usposobienie zachodnich naszych sąsiadów, Francuzów, znany dostatecznie od przeszło lat 20; w Rosyi natomiast widoczna ku nam niechęć powstała przed niedawnym dopiero czasem. W tym samym też stosunku stoi znajomość nasza obywateli tych narodów. Zajęcie się nasze stosunkami francuzkimi, wojskowymi i ekonomicznymi, objawia się oddawna w olbrzymiej produkcji artykułów dziennikarskich, broszur i książek. Co się tyczy specjalnie położenia finansowego Francyi, najlepsze na tem polu dzieło wyszło z pod pióra uczonego niemieckiego R. Kaufmanna.

W mniejszym o wiele stopniu poznaliśmy odnośne stosunki Rosyi. W czasie przyjaźni nie spodziewając się żadnej zmiany, nie mieliśmy ani czasu, ani ochoty do badania siły ekonomicznej tego państwa; i w trudno zrozumiałem zaślepieniu, kierując się starymi przesadami, nie ocenialiśmy należycie potęgę tego narodu. Trudności w uzyskaniu potrzebnego materiału i nieznanomość języka, niemało się także przyczyniły do tego, że dzisiaj ogólne żądania wiadomości dotyczących się ekonomicznej potęgi Rosyi, dostatecznie zadowolić nie jesteśmy w stanie.

W takim położeniu zjawia się w sam czas dzieło p. H. de Clerq o finansach cesarstwa rosyjskiego, i zaspakajając dotkliwą z każdym dniem na tem polu potrzebę.

Liczby i fakta są w niem z najlepszych i najnowszych zaczerpnięte źródeł: wszelkie konkluzje świadczą o poważnej znajomości rzeczy; żadna tendencyjność nie pozwala nam wątpić o prawdziwości wywodów autora.

Nie potrzebujemy chyba nadmieniać, że kwestye, w jaki sposób finanse jakiegokolwiek kraju są uporządkowane, jakiego ro-

dżaju są dochody i wydatki, jakie stosunki kredytowe, do najważniejszych pojęć całego życia państwowego należą.

„Tylko to, co za pomocą finansów osiągnąć można, jest w ogóle możliwem,“ — wyrzekł najpierwszy nasz teoretyk finansowy S. v. Stein.

Nie starczy więc w celu poznania Rosyi, jako państwa wojskowego, znajomość jej mieszkańców i liczby wojska, jego organizacyi i uzbrojenia, lecz złączyć z tem należy gospodarczą siłę kraju, całe ekonomiczne i finansowe jego położenie. Jeśli przed niedawnym czasem pewny publicysta francuzki naiwnym swym czytelnikom starał się dowieść, że w Rosyi z rozkazu sfer decydujących 18 milionów żołnierzy wyruszy w pole, to pocieszony się przekonaniem, że taki „poważny“ rachunek wykonano bez poradzenia się finansów.

Dopiero od lat 25-ciu posiadamy jakiegokolwiek pewne wiadomości o finansach rosyjskich. Od wstąpienia bowiem na tron Aleksandra II, rozpoczął się okres reform, zakończony ogłoszeniem budżetu, na wzór konstytucyjnych urzędów zachodniej Europy ukształtowanego.

Prawo organiczne z maja 1862 r. starało się przede wszystkim „położyć koniec decentralizacyi w finansach rosyjskich, okazującej się mianowicie w tem, że oprócz ogólnych dochodów i wydatków, każdy pojedynczy minister dysponował osobnymi dochodami, przeznaczonemi na specjalne jego cele. Naprzeciw temu postawiło prawo o budżecie: najpierw równy rozdział budżetowych wydatków w pojedynczych ministeriach, dalej centralizacyę wydatków i dochodów państwa, obowiązek specjalnego wyszczególnienia każdej pozycyi, a wreszcie umożliwiło ministrowi skarbu kontrolę nad pojedynczymi dochodami i rozchodami, wzmocniło wpływ jego na ich redukcję i na stosowny rozdział środków pomiędzy pojedyncze gałęzie administracyi.

Lecz chociaż prawu z 1862 r. wielkiej doniosłości na polu finansów rosyjskich odmówić nie można, jednakże ani preliminarze rosyjskie, ani budżet nie posiadają tego znaczenia i tej ścisłości, jaką słusznie chwalimy w naszych budżetach.

Przyczyna tego leży najpierw w nowości urządzenia budżetowego; władze administracyjne nie przyzwyczaiły się dotychczas do preliminarzy; rosyjskiemu wreszcie charakterowi narodowemu mało odpowiada wszelka ścisła praca. Prócz tego znacznej części budżetu państwowego nie złączono dotychczas z budżetem ogólnym, jak np. dług Królestwa Polskiego, budżet finlandzki, oraz rozmaite na specjalne cele przeznaczone, po większej części z darowizn powstałe fundusze w wysokości około 30-tu milionów rubli.

Inne przyczyny niedostatecznej ścisłości rosyjskiego budżetu leżą w ogólnych stosunkach rosyjskich, w olbrzymim obszarze państwa, który uniemożliwia dostateczną znajomość położenia w pojedynczych prowincjach. Główną jednak przeszkodę do ostatecznego uporządkowania budżetu w Rosyi stanowi fakt, że przekroczenia i kredyty dodatkowe nie spotykają w Rosyi takich trudności, jak na zachodzie konstytucyjnym, gdzie minister jest odpowiedzialnym przed reprezentacją narodu. Nawet bardzo ostre w tym względzie przepisy prawa z 1862 r. nie były w stanie zapobiedz temu, że w r. 1880 dodatkowe kredyty pojedynczych ministeriów wyniosły przeszło 9 procent ogólnych wydatków. W ostatnich latach znacznie się co prawda zmniejszyły, dzięki staraniom ministra skarbu Bunge'go; ale jako naturalny skutek tych stosunków okazało się, iż od roku 1874—1883 zwyczajne rozchody wyniosły 227 milionów rubli, dochody zwyczajne 199 milionów więcej niż wskazywały preliminarze.

Pomiędzy rozchodami pierwsze miejsce pod względem wysokości zajmują wydatki połączone z długiem państwa.

Wynosiły one w 1883 r. 201 milionów rubli, obliczono je w 1887 r. na 278,591,694 rubli, od 1874 roku zaś, w którym wynosiły 100 milionów, potroiły się prawie. Przed wojną wschodnią wymagał dług państwa 19 procent dochodu zwyczajnego, w 1883 r. 28%, w 1887 roku więcej niż trzeciej części ogólnych dochodów zwyczajnych.

Rosyjski dług państwa w ogóle dopiero po wojnach napoleońskich jakiegokolwiek nabierać zaczął znaczenia, głównie zaś od wojny krymskiej i wschodniej; lecz rósł nie tylko wskutek wojny, ale także i w czasach pokoju, a mianowicie w skutek budowy kolei żelaznych. Jeśli długi państwowe Rosyi do dziś dnia jeszcze w tyle pozostają po za większą częścią państw Europy zachodniej, to przyczyną w tem szukać należy, że z jednej strony o wiele później zadłużać się zaczęła, a z drugiej, iż pokryto znaczną część potrzebnych funduszy, mianowicie 716 mil. rubli emisją pieniędzy papierowych.

Rosyjskie długi państwa składają się z wielkiej liczby pożyczek, zaciągniętych na rozmaite cele. Pomiędzy temi celami spotykamy np. amortyzacyę assygnat, pokrycie nadzwyczajnych wydatków, budowę kolei żelaznych, wzmocnienie skarbu państwa, wydatki na wojnę i t. d. Ale urzędowe te nazwy niedokładny dają obraz użycia pożyczonych pieniędzy. Niektóre pożyczki zaciągnięte pod zupełnie inną nazwą, służyły do pokrycia wydatków ogólnych lub do celów wojennych. Uskuteczniło to w ten sposób, iż najpierw wydano na pokrycie tych wydatków assygnacye, a później zamieniono je w dług skonsolidowany. Jedynie w ostatnim czasie rzeczywiste użycie na nominalne cele z niejaką pewnością stwierdzić można.

Niedojrzałe pod wielu względami położenie Rosyi najwybitniej się okazuje w nieustannej zmianie stopy procentowej. Kredyt państwa zmieniał się ogromnie. Na początku naszego stulecia cieszyła się Rosya wielkiem zaufaniem; holenderscy kapitaliści dawali jej pożyczki po 5%. W roku 1820 płacił już rząd rosyjski 7 3/10%. Później w okresie długiego pokoju zaciągano pożyczki 4 1/3%. Po wojnie krymskiej znowu płacono 5 1/2%; po powstaniu polskiem po 6%. W czasie pokoju od 1870—1875 wynosił procent 4,95. Lecz od tego czasu, wskutek wojen i niepewnych stosunków wewnętrznych, zaszła znów zmiana na niekorzyść Rosyi. Podczas wojny z Turcyą płać 6 3/4% za pożyczkę z 1873 roku po 6 1/3%. Dopiero w ostatnim czasie zaczął się kredyt nieco podnosić, i przemijającym wzroście na 7% wynosi teraz średni procent 5 3/10%.

Rozmaitość długów jest znaczniejsza niż w innych państwach. Powodem tego był niedostatek rozporządzalnych kapitałów w Rosyi, co skłoniło ją do częstego udawania się na giełdy zagraniczne, najpierw do Amsterdamu, a później do Hamburga, Londynu i Paryża. Dalej przymusowy kurs pieniędzy papierowych przy pożyczkach wewnętrznych, do zmieniających się kursów emisyjnych zmuszał.

Długi państwowe rosyjskie dzielą się na zagraniczne i krajowe, na metaliczne i w pieniądzu papierowych. Pożyczki metaliczne zaciągane były w funtach sterlingach, we frankach, w guldenach holenderskich, w markach, w rublach metalicznych; pożyczki papierowe stanowią pożyczki w rublach kredytowych. Rzecz jasna, że niektóre z tych pożyczek zaciągnięte są na oznaczony okres czasu, inne znów na czas nieograniczony, podług tego czy amortyzacja jest konieczną. W celu uzupełnienia obrazu długu państwa w Rosyi, należy dodać, że wielką część zaciągniętych w kraju długów znajduje się za granicą; przeciwnie wiele pożyczek zagranicznych jest w ręku krajowców; dalej znaczną część pożyczek bez oznaczonego terminu zwrotu przez skupno można zamortyzować.

P. de Clercq twierdzi, że głośnie w ostatnim czasie

kwestya konwersyi rossyjskich długów państwa, ostatecznie zarzucona została, stosunki polityczne i niedawno zaprowadzone opodatkowanie kuponów, wykluczają stanowczo wszelką nadzieję konwersyi. Co się tyczy samej konwersyi, Clercq nazywa ją środkiem w równym stopniu niebezpiecznym, jak nieprzydatnym; niebezpiecznym, ponieważ majątek państwa stałby się zależniejszym od zmian stopy procentowej niż dzisiaj; nieprzydatnym zaś, ponieważ pożyczki papierowe stosunkowo o wiele wyżej stoją niż metaliczne. Najmniej polecenia godną jest ogólna zamiana wszystkich pożyczek na metaliczną i papierową rentę, chociaż i o takim środku mówiono dość obszernie; bo liczne warunki mennicy, emisji i amortyzacji ogromnieby utrudniały podobną konwersję. Ze względu wreszcie na kredyt publiczny, byłoby nieroztropnie, gdyby Rossya wszystkie te od dawnego czasu rozłączone renty, z których każda odmienną posiada klasę właścicieli, złączyła w kieszeni bankierów. Przez taki środek powstałoby na rynku międzynarodowym dwa nowe olbrzymie przedmioty wartościowe, które tułając się po giełdach Europy, nadzwyczaj dotkliwie odczuwałyby najmniejszą zmianę politycznej lub finansowej atmosfery.

Jak się już wyżej nadmienilo, dług Państwa Rossyjskiego powstał także w pewnej części skutkiem budowy dróg żelaznych. „Stosunek państwa do uprzywilejowanych towarzystw kolejowych stanowi jedną z najsłabszych stron finansowej polityki Rossyi“, mówi de Clercq. Ogólne wydatki na drogi żelazne od r. 1867, w którym utworzono osobny fundusz kolejowy, wyniosły około miliarda rubli; z tych zwrócono 140 milionów, tak, iż pozostaje jeszcze 860 milionów. Procenta i amortyzacja tych 860 milionów obciążają skarb państwa, o ile nie pokrywają ich roczne dochody samych dróg żelaznych. Na tem szczególnie polu spotykamy wiele niedładu; niektóre drogi kosztowały bajeczne sumy: chwila nie się pomiędzy systemem kolei państwowych a prywatnych zwiększyło znacznie niedogodności; umowy pomiędzy państwem a wspomaganiami przez rząd Towarzystwami wypadły bardzo na korzyść tych ostatnich; państwo, pomimo olbrzymich wydatków na drogi żelazne, bardzo mały może wpływ na nie wywierać. Wprawdzie podług statutowi linie dróg żelaznych około r. 1950 staną się bez wszelkiego wynagrodzenia własnością państwa; lecz nowe drogi budują się i utrzymują kosztem skarbu państwa.

Dokończenie nastąpi.)

KRONIKA.

Kraków, dnia 2 Sierpnia 1887 r.

Kto ma pieniądze, a pragnie mieć pamiątkę pobytu arcyksiążęcej paryw Krakowie, niech sobie zamówi fotografie momentalne p. Brandla z Warszawy. Wspomnieliśmy już jak piękne rzeczy wychodzą z pracowni p. Brandla, wartość zaś ich najlepiej ocenić patrząc na sceny tak świeżo będące w pamięci. Zdjęć z pobytu arcyksiążęcej pary jest kilkadziesiąt, a każde pełne życia i naturalności. Kiedy rysunki i drzeworyty musiałyby tu być tylko fantazją, na fotografiach p. B. widzimy czystą prawdę, pochwyconą bez wiadomości tych, co przypadkowo na klisze się dostali. Oto widzimy na jednej z nich całą masę ludności oczekującej arcyksięstwa na drodze z kolei ku plantacjom; pan Eminowicz rozmawia z jakimś naczelnikiem straży ochotniczej z prowincji, a szeregi braci strażackiej słuchają co radzi starszyzna. Na drugiej fotografii widzimy wnętrze rotundy, całą grupę pięknych pań na galerji i ojców miasta na dole. W końcu sprzykrzyło się nieco stać w rotundzie pp. Muczkowskiemu, Lisowskiemu, Rzewuskiemu, Baranowskiemu, Kwiatkowskiemu, Goeblowi i Armólowiczowi — więc wyszli przed rotundę i patrzą ciekawie czy nie jadą powozy. Nareszcie arcyksięstwo jadą (4-te zdjęcie) i przybliżają się do rondla (5-te zdjęcie), wskutek czego pp. radcy cofają się w głąb i ustawiają się w ordynku (6-te zdjęcie). P. Mendelsburg skrzywił się nieco, śnać go słońce w oczy raz, prezes Majer stoi w środku, za nim widać dra Rosenblatta, który obrał sobie to dogodne stanowisko chcąc dobrze wszystko widzieć, a po obu stronach szykuje się cała rada. Nareszcie powóz wjeżdża do rondla, widać wysiadającego arcyksięcia, a z tyłu za nim przy wejściu do bramy p. Zółtowskiego. Z pobytu w rondlu jest zdjęć kilka, a każda inną przedstawia chwilę. Na jednym z nich (podczas przemowy prezydenta Szlachetkowskiego) widać twarz najprzew. księdza biskupa krakowskiego. I tak dalej i tak dalej, aż wreszcie przed Baranami stoi hr. Artur Potocki w towarzystwie dwóch nieznanym nam osobistości; widocznie jedna z nich powiedziała coś dowcipnego, bo na twarzy hr. P. maluje się wesołość. Czego wreszcie tam niema! Przybycie na Wawel, reprezentacja starszyny wojskowej, wejście do katedry, manewra na błoniach, kilka widoków z grupującej się i uszykowanej banderji z p. Jantą na czele, przybycie do gmachu uniwersyteckiego, ćwiczenia ułanów itd. itd.

Wyborna jest scena oczekiwania na arcyksięstwo przed Uniwersytetem; rektora Tarnowskiego mniej widać, ale prof. Browicz, Wróblewski i ks. Lenkiewicz znakomicie wychodzą na plan pierwszy. Wogóle fotografie te mają tę wartość, że wyraz twarzy fotografowanych i ugrupowanie się ich jest naturalne, swobodne; rzecz cała występuje bez sztucznych upiększeń, a jednak jest skończenie ładną i niezwykle zajmującą.

Pobicie. W Sobotę koło g. 12½ byliśmy świadkami wstrętnej sceny na rynku. Z ulicy Grodzkiej szedł z żoną jakiś rzemieślnik, którego goniła cała banda dorosłych i niedorosłych łobuzów, jeden zaś z nich co chwila okładał go kijem. Interwencja kilku obywateli położyła koniec temu znęcaniu się. Pobity był cały pokrwawiony, trzymał w rękach chustkę czerwoną od krwi i biedował nad swoją niedolą. Najwięcej jednak to go bolało, że był obity „własnym“ kijem i w towarzystwie „własnej“ żony. Żadnego z napastników, jak twierdził, nie zna, — odeszli też sobie spokojnie w stronę małego rynku, zanim policjant zdecydował się na dejsz i udzielić bardzo pożytecznej rady: „nie włóczycie się po noce, to was nie pobiją“. Zdaje się jednak, że w zakres działania żołnierzy policyjnych mniej wchodzi rady, a więcej obrona i opieka nad spokojnymi mieszkańcami. Dodajemy, że scena trwała z dziesięć minut, bo bicie odbywało się na całej przestrzeni od wyjścia z ulicy Grodzkiej do kościoła N. M. Panny z przystankami i ustną szermierką.

Lwów. Aresztowano tu Adolfa Cabareta i Józefa Sołowiewa pod zarzutem szpiegostwa dla Rossji. Przybyli oni do Lwowa przed trzema miesiącami i dla zamaskowania swych operacji wynajęli u pani Mahlowej na Hołosku Wielkiem na 6 lat młyn, pół domu i 30 morgów gruntu po 1,200 złr. rocznie (przesadna cena, dzierżawa jest warta połowę tej sumy). Ztamtąd robili oni ciągle wycieczki po kraju a najczęściej pojawiali się konno we Lwowie, wszędzie nawiązując stosunki i próbując wejść w sfery wojskowe. Policja jednak wpadła na ich trop i po kilkunastodniowej obserwacji zebrała podobno dostateczny materiał, aby dać starostwu podstawę do aresztowania podejrzanych, co też nastąpiło.

Szczawnica 1 sierpnia 1887.

(My S.) Upały wielkie panują i tu w górach, lecz łatwiej jest na nie zaradzić mając kąpiele rzeczne w „Grajcarcu“ i „Dunajcu“, a oprócz tego dobrze urządzone tusze i natryski na Miodziusiu, których ciepłotę dowolnie regulować można.

MAURYCY JOKAY.

BIAŁA DAMA.

(Ciąg dalszy).

— Hej gospodarzu!
— Słucham uniżenie!
— Dlaczegoście mię nie obudzili?
— Owszem, budziłem, ale nie mogłem dobudzić.
— Przyprowadziliście dla mnie konia?
— Od północy czeka.
— Siodłać go zaraz.
— A gdzie pańskie siodło?
— W sieni.
— W sieni? O, to już go pan nie zobaczy. My tu wszystko kradniemy, co nie przyswojone do właściciela. Na drugi raz pamiętaj pan siodło z sobą do gospody zabierać, i pod głowę podłożyć.
— Dziękuję za radę, ale teraz, skoro niema, proszę chociaż o jakie inne!

Po nieskończeniu długim szukaniu, znalazł wreszcie karczmarz na strychu, pod stosem kurzu i pajęczyn, okaz, który śmiało mógłby służyć za historyczny zabytek z czasu najścia tatarów. Siodło to miało z przodu i z tyłu róg do góry sterczący, a strzemiona w postaci drewnianych pantofli.

Trudno; jak niema lepszego, to i dobre.

Rycerz wskoczył na konia, który niebawem poznał, że jego jeździec jest mistrzem nie lada, nie próbował wysadzić go z siodła, tylko posłusznie z miejsca ruszył.

Andernach nie miał jednak życzliwego przewodnika, któryby go krótszą poprowadził drogą, gąlował więc utartym szlakiem przez ecesdzkie tundra, (Koń jakby umyślnie wybierał gdzie błoto najgłębsze.)

Około południa, dogonił kryty powóz w ośm bawolów zaprzężony. Było to właśnie koło mostu Kraszny, a więc w połowie drogi do Szathmár.

Zwyciężył zatem rywalkę!

Przejeżdżając obok powozu, zajrzał w środek, i zobaczył jakąś damę, z twarzą w welon owiniętą.

— Uniżony sługa! — zawołał z ironicznym uśmiechem — szczęśliwej podróży!

Szathmár-Németi było podówczas silną warownią, sławną dzielnym oporem wojskom Rakóczy'ego; obok ego była to stolica katolickiej diecezji, i siedziba głównego zarządu kalwińskiej gminy.

Przybywszy do bramy miasta, kazał się Andernach natychmiast do palatyna prowadzić.

Pálffy wraz ze swoją liczną świtą zajmował kwatery w pałacu biskupa. Był to najbardziej elegancki i światowy magnat z pośród wszystkich węgierskich dyplomatów. Tam to podążył brudny, po uszy zabłocony Andernach. Palatyn przyjął go w swym salonie.

W około Pálffy'ego stali zebrani oficerowie obu partyj, niemieckiej i węgierskiej, a w głębi kilka dam, w poważnych choć gustownych kostiumach.

Andernach niezmięszany postąpił wprost ku palatynowi, i dodając mu list z pięcioma pieczęciami, rzekł:

— Illustissime Domine, Comes Palatine! Na żądanie J. Exc. pana kanclerza, mam zaszczyt wręczyć wam tę sztafetę! Moje imię, rycerz v. Andernach.

Palatyn wziął list, kazał sobie podać nożyce, przeciął kopertę, i wyjął złożony papier.

Wszyscy śledzili grę jego rysów.

Tylko Andernach spokojnie gdzieś indziej patrzył. On z góry wiedział, co w liście stoi: wiadomość o śmierci cesarza, i odwołanie pełnomocnictwa Pálffy'ego.

Wtem palatyn, parska śmiechem!

„Biedak!“ myśli sobie Andernach: „nagły cios odebrał mu rozum, zwaryował!“

Lecz inni panowie nie tak skoro przypuszczali pomieszanie zmysłów cesarskiego pełnomocnika; wszyscy kolejno zbliżali się do niego, zaglądając w list, i równie wesołym wybuchali chichotem.

Andernach osłupiał.

— Co to ma znaczyć, panie rycerzu? — spytał wreszcie Pálffy, pokazując i jemu wewnętrzną stronę listu.

Owym tajemniczym dekretem, który Andernach

z tak pompatyczną przemową Pálffy'emu wręczył, był ni mniej ni więcej, tylko złożony we czworo portret Grzegorza Pintye, wraz z ową odą, zdjęty żywcem ze ściany ecesdzkiej csárdy.

Andernach ujrzawszy to, cofnął się o krok, szepejąc machinalnie:

— Du verf... fluechter... Kerl!..

TOM CZWARTY.

I.

Dama z upudrowanymi włosami.

Rycerz v. Andernach liczył się do najbliższych przyjaciół kanclerza Illésházy; więc znał nie tylko treść sztafety, ale i jej następstwa Pokojowe rokowania zerwane zostaną, wojna się wznowi, a teraz, kiedy już tytuł kuruczan zwabiono na stronę Austrii, niewątpliwie Węgrzy niebawem ulegną, a wtedy vae victis!

Majątki niewiernych skonfiskowane zostaną co do jednego centa, na rzecz bohaterów zwycięskiej partyi, i Andernach spodziewał się nie być na ostatnim planie.

A teraz, wszystkie te piękne projekta świsnął mu z przed nosa ten przeklęty Grzegorz Pintye!

Sławny ten bandyta wiele w swym życiu narabował, ale tak gruba gratka nigdy mu się nie nadarzyła. A i tym razem tak postąpił jak wtedy, kiedy ukradł jakiemuś bogaczowi sztukę płótna, i rozdzielił ją między ubogich, a w braku łokcia od drzewa do drzewa mierzył.

Biedny Andernach stał ciągle, z wylupionemi oczami, niemogąc się połapać, jakim cudem ten portret do koperty zawędrował; a wszyscy w około wili się od śmiechu. Nigdy nie przypuszczał, aby towarzystwo z samych dyplomatów złożone, było tak „otwarte“, tu każdemu mógł w usta zajrzeć, i żeby porachować. Przestali się oni śmiać, gdyby wiedzieli, co w tem liście stało... ale może oni dla tego właśnie tak szalenie się śmieją, że już o tem wiedzą, a mają moc nie wiedzieć? Może już go kto wyprzedził? Kto wie, czy

W dniu św. Anny obchodzili bawiący tu artyści sceny krakowskiej imieniny sympatycznej swej koleżanki p. Kałużyńskiej. Oprócz ofiarowanych jej pięknych bukietów od artystów i innych osób z świata artystyczno-literackiego, otrzymała nasza primadonna śliczne kwiaty z Krakowa od wielbicieli talentu tej, tak inteligentnej, a pracowitej artystki. W dniu 30 odbył się tu bal na dochód pomnika ś. p. dr. Zyblikiewicza. Rezultat tego balu był nader świetnym pod każdym względem. Bawiono się ochoczo do wpół do 3-ciej w nocy. Wspaniałe intermezzo stanowił obraz z żywych osób wykonany przez artystów sceny krakowskiej. Myśl do tego obrazu t. j. apoteozę Zyblikiewicza poddał hr. Pruszyński prezes komitetu balowego, układem zaś obrazu zajął się architekt tutejszy p. Eljasz. Również piękne udekorowanie sali było zasługą p. Eljasza-Radzikowskiego. Podczas obrazu grała orkiestra polowa Kurpińskiego „Witaj królu polskiej ziemi.“ Bal rozpoczął się polonezem, którego prowadził czcigodny prezes Akademii umiejętności p. Dr. Majer, a orkiestra grała poloneza utworu tegoż prezesa. Bukietki do kotylionu sprzedawała na sali pna. Czyżniańska z Krakowa, programy hrabiauki Wielopolskie. Tańczono ochoczo pod kierunkiem hr. Tyszkiewicza a najwięcej może obleżone przez tancerzy były panny Marya Jo. i panna Marya Recz. z Krakowa. Częścią muzyczną zajmował się wasz stały sprawozdawca muzyczny p. Maurycy Sieber. Dochód czysty z balu wynosi przeszło 500 złr. Komitet wywiązał się znakomicie ze swego zadania. — W teatrze grają dziś „Grube ryby“ Bałuckiego a wczoraj „Gwiazdę Syberyi“ przy dosyć liczny udział ze strony publiczności.

Magik Cagliostro znany z występów w teatrze lwowskim dawał tu dwa przedstawienia z „magii wyższej, bez użycia aparatów“ jak było na afiszach. Zręczności odmówić mu nie można. Plaga Szczawnicy są tylko brudni, pejsaci żydzi zajmujący wszystkie lepsze miejsca, ławki — aleje świerkowe itp. Zachowaniem się, rozpychaniem i ubiorem budzą tu wstręt u kuracjuszy, co nie przyczynia się do podniesienia Szczawnicy — tej uroczej miejscowości, której jak najlepszego rozwoju pragniemy. — Pogoda stale sprzyja gościom, których już liczyć można na 2000 osób. — Odbyły się dwie wycieczki tutejszego „Klubu szczawnickiego“ do uroczych Pienin, pod przewodnictwem prezesa „Klubu“ p. Baczakiewicza, na których dobrze się bawiono, wracając z powrotem łódkami. Wycieczki prywatne złożone z kilku lub kilkunastu osób odbywają się prawie codziennie.

DZIAŁ EKONOMICZNY.

Kolej Karola Ludwika. Zarząd kolei Karola Ludwika, który stara się od dawnego już czasu o skierowanie z linii konkurencyjnych na własną, transportów petroleum,

to ta pani, którą na moście Kraszny spotkał, była właśnie tą jego rywalką, którą od tylu dni gonił?

Wtem, zwróciła jego uwagę osoba, której nie porwał ogólny wir wesołości.

Nieco dalej, w głębi sali stało grono dam, a na ich czele jakaś wysoka, wysmukła, uderzającej urody kobieta, ubrana w podróżne szaty. Włosy jej, mocno spudrowane i spiętrzone w wysoki kok. Rękawy bufiaste, do łokcia krótkie, i koronkowe mitynki pozwalają podziwiać cudnie piękne rączki. Ładna twarz, ładna postawa — to powszednie rzeczy, — ale tak prześliczne ręce — rzadkie zjawisko!

Ta dama jest jedyną osobą, której nie rozśmiesza komiczna sytuacja pana Andernacha. Gdy portret Grzegorza Pintye, w około salonu wędrując i do niej doszedł, — wzięła go swemi różowymi paluszkami, — i patrząc nań ciekawie, rzekła do stojącej obok towarzyszk:

— Qu'est-ce que cela? C'est drôle!

— Bogdajby mię czort porwał — szepece Andernach pod nosem, — jeśli to nie ta, która mi wczoraj kurę z papriką przyrzadzała! Toż to te same paluszki! przyjrzałem im się dobrze, jak kluski gniołła.

Ale piękna pani, o poważnym, chłodnym obliczu wcale na naszego rycerza uwagi nie zwraca: widocznie miała powód być smutną. Była widać suplikantką, — bo skoro się tylko uciszyła burza wesołości, — podeszła ku palatynowi, i przemówiła doń czystym paryżkim akcentem, polecając jego staraniom i pamięci swą prośbę.

Palfy podał jej z uszanowaniem rękę, zapewniając gorącymi słowy, że z jego strony spodziewać się może wszystkiego, co mu możność pozwoli, poczem odprowadził ją aż do drzwi salonu, żegnając ze wszelkimi oznakami głębokiej czci i szacunku.

Ciąg dalszy nastąpi.

wysyłanych z Rossji połeniowej do Niemiec północnych, wniósł do Rządu, jak się dowiaduje „Presse“, podanie, w którym domaga się, aby dozwolono mu na zaprowadzenie dla obrotu transytowego odpowiednich pozycji taryfowych.

W tych dniach zarząd kolei Karola Ludwika otrzymał od generalnej inspekcji austriackich kolei państwowych restrykt, w którym Rząd oświadcza, iż w takim tylko razie zgodzi się na zatwierdzenie przedłożonych pozycji taryfowych, jeżeli takie same ustępstwa zostaną poczynione na rzecz produkcji krajowej. Kolej Karola Ludwika zarządziła tedy potrzebne studia, które mają wykazać, o ileby przy warunkach postawionych przez Rząd było możliwym podjęcie zamierzonej konkurencji z rosyjskimi i niemieckimi kolejami żelaznymi.

Wiedeń 1 sierpnia. Wylosowano następujące serye losów z roku 1860: Serya 476, 680, 727, 1046, 1078, 1201, 1566, 1701, 1757, 1878, 2149, 2195, 2200, 2346, 2616, 2813, 3205, 3299, 3788, 3939, 3957, 4132, 4136, 4180, 4212, 4343, 4367, 4665, 4814, 4924, 5314, 5631, 5792, 6313, 6341, 6429, 6476, 6562, 6697, 7202, 7224, 7348, 7355, 7486, 7538, 8884, 8521, 8546, 8894, 9139, 9193, 9219, 9255, 9293, 9374, 9434, 9480, 9513, 9517, 9580, 9673, 10058, 10165, 10338, 10584, 10622, 10648, 10701, 10737, 10828, 11251, 11398, 11428, 11458, 11743, 12054, 12087, 12763, 12857, 12994, 12908, 12939, 12989, 13170, 13368, 13520, 13625, 14022, 14092, 14156, 14529, 14332, 14565, 14684, 15000, 15011, 15019, 15040, 15088, 15191, 15404, 15493, 15494, 15572, 16031, 16046, 16090, 16185, 16229, 16668, 16726, 16810, 16874, 16942, 17056, 17133, 17363, 17375, 17585, 17614, 17700, 17981, 18480, 18675, 18696, 18717, 18858, 19051, 19304, 19504, 19495, 19790, 19852, 19883, 19940.

WIADOMOŚCI POLITYCZNE.

Obok generała Boulanger'a, zajmuje obecnie najwięcej uwagę Paryża utworzona przez radykalnych „federacya“ r. 1889. Jeden z założycieli tego związku, Mileraud oświadcza otwarcie w *Justice*, że głównym celem „federacyi“ nie jest uroczysty obchód, lecz skuteczne rozpowszechnienie wszelkich tradycji wielkiej rewolucji. Na czele związku stać będzie komitet, składający się z 40-u osób, który ma kierować wszelkimi czynnościami. W skład tego komitetu wchodzić będzie: 15 posłów, 10 dziennikarzy, 5 senatorów, 5 radców miejskich, i 5 członków rady generalnej. Jak widzimy, izby i prasa posiadają większość w komitecie. — Generał Boulanger cierpi, jak donoszą z Clermont-Ferand do *Figara* gwałtowny napad podagry. Gdy dawniej legenda starała się wszelkimi siłami unieśmiertnić generała, widzimy dzisiaj zwrot w zupełnie inną stronę. Od 8-go lipca panuje tendencja ośmieszenia dawnego bożyszcza, i to do tego stopnia, że ultra-radykany *Intransigeant* czuje się powołanym do energicznej obrony swego przyjąciela, dobroczyńcy i pupila w jednej osobie naprzeciw nowej, na koszt jego sfabrykowanej „halucynacji.“ Krają bowiem wieści, jakoby dnia 14-go lipca generał Boulanger przejeżdżał się w otwartym powozie po placu Zgody, aby w danym razie zjawić się niespodziewanie jako wybawiciel ojczyzny. *Intransigeant* twierdzi, że generał Boulanger od 12-go lipca nie opuścił łóżka i z tej jedynie przyczyny nie widziano go od tego czasu na ulicach Clermont-Ferand. „Ale rząd, dodaje organ byłego ministra wojny, tak pewien jest swej niepopularności, a zarazem popularności komendanta 13-go korpusu, że widzi Boulanger'a na każdym miejscu.“

Zarząd głównego związku rolników Pruss Zachodnich rozesał swym członkom okólnik, w którym zaznacza, że obecne przesilenie w rolnictwie nie da się usunąć wyłącznie za pomocą środków państwowych. Natomiast poleca rolnikom ograniczenie się jak największe w wydatkach, tak osobistych, jak i połączonych z gospodarstwem. Jako najskuteczniejszy środek zmniejszenia wydatków uważa zarząd możliwe uskutecznienie wszelkich wydatków gotówką. Tylko przez taki system wypłat znaczne zaprowadzić można oszczędności, jak dowodzą znaczne korzyści, osiągnięte na tem polu przez związek chłopów westfalskich. — Sprawozdanie starszych zgromadzenia kupców w Berlinie na r. 1886 zawiera ciekawy, choć może niezupełnie wierny pogląd na socyalne położenie Niemiec w obecnej chwili. Zastraszającym objawem r. 1886, mówi powyższe sprawozdanie, było pojawienie się w wielkiej liczbie zawieszonych robót i socyalistyczne demonstracje, po części przy współudziale anarchicznych żywiołów, w kwietniu i w maju w północnej Ameryce, w lutym i listopadzie w Londynie, na wiosnę w Belgii, latem we Francji. W Niemczech nie było na szczęście podobnych wypad-

ków wcale. Wprawdzie i u nas iluzje socyalnych doktryn nie straciły dotychczas wiele na swej potędze, lecz spodziewamy się, że znaczna większość robotniczej ludności nie odmówi na przyszłość uznania wytrzymałości i energii, z jaką rząd przy pomocy chlebobawców i rolników przeprowadza prawodawstwo socyalne. Upadek cen żywności i innych niezbędnych dla życia potrzeb, przyczynił się bez kwestyi do polepszenia losu warstw pracujących, a znaczny wzrost pieniędzy składanych do kas oszczędności w Prussii podczas ostatnich lat ośmiu (z 1385 na 2261 milionów marek) udowodnia, że oszczędność i możliwość oszczędzania znacznie się rozpowszechniła w narodzie. Spadające ceny i czasowy zastój w interesach ograniczyły co prawda znacznie zysk rozmaitych przedsiębiorców, lecz wcale prawie nie dotknęły wynagrodzenia robotników, które znaleźli wyjątkami pozostało to samo. Burzoazyja berlińska zbyt optymistycznie zapatruje się w powyższym sprawozdaniu na socyalne położenie swego kraju. Widoczna w niem tendencja niemalowania dyabła na ścianie. Względny spokój w przesiąkłych na wskroś socyalizmem warstwach robotniczych niemieckich, nie tłómaczy się bynajmniej zadowoleniem robotników z obecnych stosunków, lecz jedynie obawą przed krępującym każdy objaw niezadowolenia militarystem.

W sprawie dwóch jakoby szpiegów francuzkich na terytoryum niemieckiem donosi *Liberte* co następuje: Z poszukiwań zarządzonych przez ministra spraw zewnętrznych wypływa, że ksiądz Hartman optował wprawdzie w r. 1872 dla Francji, w roku 1887 jednakże przyjął poddaństwo niemieckie; nie mamy więc potrzeby zajmować się dłużej jego osobą. Natomiast malarz pokojowy Causin, którego również uwieźliła policja niemiecka, jest Francuzem i przed przejściem granicy otrzymał pozwolenie przejścia. Podług zaś *Temps* nie jest dotychczas rzeczą udowodnioną, czy Causin w rzeczy samej przed udaniem się na ziemię niemiecką otrzymał podobne pozwolenie. Podług *France* dopuścił się Causin przed mniej więcej 1 1/2 rokiem w Steige, na terytoryum niemieckiem, obrazy majestatu, a przed karą schronił się do Francji. Później, gdy mieszkał w Beuley nad samą granicą, wezwał go pewnego dnia burmistrz miasta Saales do wykonania jakiejś roboty malarskiej. Przy tej sposobności shwytno Causin'a i zaprowadzono go do miasta Kolmaru, chociaż, jak twierdzi *France*, jego obawę przekroczenia granicy uspokoił burmistrz twierdzeniem, iż komisarz policyjny Schirmek zapewniał, że nie potrzebuje się niczego obawiać.

Deputowany Laur wymienił Delafosse'a jako tego, który Boulangerowi proponował zamach stanu. Delafosse temu zaprzecza.

Własne telegramy Kurjera

Petersburg 1-go sierpnia. Komendant piętego korpusu jen. Mussin-Puszkina został pomocnikiem Hurki.

Odessa 1-go sierpnia. We Władawkawka-zie zamordowali nihilisci niezmiernie bogatą wdowę po jenerale Nesterowie i zabrali 800.000 rs. Zostali pochwyleni w chwili kiedy chcieli się schronić na okręt płynący do Turcji. Było ich trzech, należeli do „Narodnoj Woli.“

Wiedeń 1-go sierpnia. „Wiener Allg. Ztg.“ donosi, że kucharz Battenberga objął służbę u Koburga (No, no! już teraz kwestja bułgarska całkiem wyjaśniona. Przyp. Red.)

Petersburg 1 sierpnia. Książę Ernest Koburgski przybywa tu wyjednać u cara pozwolenie dla swego brata wstąpienia na tron bułgarski.

Gastein 1 sierpnia. Zjazd monarchów austriackiego i niemieckiego oznaczony na 6 sierpnia. O 4-tej wielki obiad. Obaj monarchowie i cała świta będą w cywilnych ubraniach, dla oznaczenia iż zjazd jest prywatnym, a może dla tego, że mundur już dla cesarza Wilhelma jest utrudzającym.

Główny redaktor i wydawca:

Kazimierz Bartoszewicz.

Odpowiedzialny Redaktor:

Bolesław Dembowski.

Hotel Londyński na Stradomiu.

Polsko-żydowskie Towarzystwo teatralne pod dyrekcją p. Treitlera.

Dziś we wtorek dnia 2-go Sierpnia 1887 roku

Zyjący umarli

komedia w 4 aktach i 7 odsłonach.

OSOBY:

Naftali, kupiec	—	—	—	—	Pan dyrektor Treitler.
Chaje, żona jego	—	—	—	—	Pani Verkauf
Róża, córka jego	—	—	—	—	Pani Hart.
Salomon jej narzeczony	—	—	—	—	Pan Hart.
Deborah, jego matka	—	—	—	—	Pan Cäsar
Chasse, Kucharka	—	—	—	—	Pani Grünberg.
Spiowak	—	—	—	—	Pan Grünberg.
Groinim, stręczyciel	—	—	—	—	Pan Verkauf.
Stróż nocny	—	—	—	—	Pan Sigmund.
Piekarz	—	—	—	—	Pan Benjaminowicz.

Początek o godzinie 1/2 9 wieczór.

Tylko Prenumeratorzy „Kurjera Krakowskiego“

wykazujący się biletami prenumeracyjnymi, mogą nabywać w Administracji następujące dzieła po cenach dla nich specjalnie niesłychanie niższych:

Asnyk (El-y). Cola Rienzi, dramat w 5 aktach. Cena 2 złr. zniz. na . . .	.40
Bartoszewicz Julian. Historia pierwotna Polski, 4 wielkie tomy. Cena 14 złr. zniz. na . . .	4.50
— Szkice z czasów saskich. Cena 3 zł. 50 ct. zniz. na . . .	1.25
— Studya historyczne i literackie. Cena 3-ch wielkich tomów 1.50 zł. na . . .	3.—
— Anna Jagiellońska, 2 tomy razem. Cena 3 złr. 50 ct. zn. na . . .	1.25
— Szkice dziejów kościoła ruskiego w Polsce. Cena 4 złr. zn. na . . .	1.60
— Książ i Książę. Cena 60 ct. zn. na . . .	—20
Bartoszewicz Kazimierz. 40 kronik humorystycznych. Cena 1.60 ct. zn. na . . .	—60
Buszczyński St. Sady cudzoziemców o Polsce. Cena 60 ct. zn. na . . .	—25
— Kraszewski-wiezień i Niemcy, Wydanie 2gie. Cena 30 ct. zn. na . . .	—10
Choiński Teodor Jeske. Z miłości, opowieść jakich wiele. Cena 1 zł. zn. na . . .	—30
— Henryk Heine, portret literacki. Cena 1 złr. 50 ct. zn. na . . .	—50
Dzieduszycka An. Listy nauczycielki. Cena 1 złr. zn. na . . .	—25
Dzieduszycki Izidor dr. Der Patriotismus in Polen in seiner geschichtlichen Entwicklung. Cena 2.50 zł. na . . .	—80
Hoffmann. A W. Wstęp do nowoczesnej chemii, z 5 wydania niemieckiego. Cena 3 złr. 50 ct. zn. na . . .	—80
Jellinek Edward. Polskie panie i dzieci, przełożyła z czeskiego Marya — Gr. Cena 1 złr. zn. na . . .	—30
Kraszewski J. I. Tomko Prawdzie, wie-rutna bajka. Cena 60 ct. zn. na . . .	—20
— Gawędy o literaturze i sztuce. Cena 1.50 ct. zn. na . . .	—40
— Wieczory Drezdeńskie. Cena 2 złr. 40 ct. zn. na . . .	—80
Łoziński Wł. Galicjana. Cena 1.50 ent. zn. na . . .	—50
Mill John Stuart. O rządzie reprezentacyjnym. Cena 2.40 ct. zn. na . . .	—40

Morawski. Dzieje Rzpltej polskiej, 2 wyd. 9 tom. Cena 24 złr. zn. na . . .	8.—
Niemcewicz J. U. Powieści poetyczne i drobne wiersze. Cena 1 złr. zn. na . . .	—30
— Leibe i Sióra. 2 tomy razem. Cena 60 ct. zn. na . . .	—20
— Bajki oryginalne. Cena 60 ct. zn. na . . .	—20
— Jan z Tenczyna, pow. historyczna, 3 tomy razem. Cena 1.50 ct. zn. na . . .	—40
Müller Maks. prof. Religia jako przedmiot umiejętności porównawczej. Cena 1.20 ct. zn. na . . .	—30
Opaliński. Satyry. Cena 80 ct. zn. na . . .	—40
Podolski Gabr. Junosza. Teki historyczna wydana przez K. Jarochońskiego w 6 tomach. Cena 24 złr. zn. na . . .	6.—
Rachunek polskiego sumienia, przez S. Buszczyńskiego. Cena 75 ct. zn. na . . .	—20
Robertson. Kurs języka francuskiego bez pomocy nauczyciela. 2 tomy. Cena 4 złr. 60 ct. zn. na . . .	1.50
Schmidt Henryk. Szkice historyczne dziejów 30-letniego panowania Stanisł. Augusta z 8 ryc. rysunku Kossaka i W. Eljasza. Cena 1.20 ct. zn. na . . .	—30
Stadnicki Kaz. br. Przyczyn-k do heraldyki polskiej. Cena 1.80 ct. zn. na . . .	—80
— Bracia Władysława Jagielly, cena 4.50 ct. zn. na . . .	1.50
Stebelski X. Ign. Dwa wielkie światła na horyzoncie polockim, (dzieło ważne do dziejów Unii) 3 tomy. Cena 7 złr. zn. na . . .	2.—
Szajnocha. Szkice historyczne i Początek lechicki Polski 4 t. Cena 12 złr. zn. na . . .	4.—
— Lechicki początek Polski (osobno inne wydanie) Cena 4 złr. zn. na . . .	1.20
Szujski. Dzieje literatury świata niechrześcijańskiego. Cena 3.30 zł. na . . .	1.25
Wermonty Dr. Historia literatury francuskiej. Cena 5 złr. zn. na . . .	1.—
Zalewski K. Górą nasi, komedia w 5ciu aktach. Cena 1.60 ct. zn. na . . .	—60

Pieśni polskie

najlepszy zbiór utworów patryotycznych wyszedł w trzecim eleganckim wydaniu nakładem KSIĘGARNI K. BARTOSZEWICZA w KRAKOWIE.

Cena egzempl. gustownie oprawnego z wybielaniem 1 złr., (pocztą 1 złr. 15 ct.)

SŁOWNIK LINDEGO

egzemplarz zupełnie nowy, z nierozciętymi kartkami jest do nabycia w administracji „Kurjera” za 18 złr.

„GAZETA LEŚNA“

dla Królestwa, Cesarstwa, Galicji i ziem polskich pod rządem Pruskim. Generalny czyli jedyny organ w języku polskim wychodzić zaczyna w Poznaniu, dwa razy na miesiąc to jest 1 i 15 każdego miesiąca w objętości 2—4 arkuszy druku. Prenumerata roczna w Królestwie i Cesarstwie 6 rs., w Galicji 6 złr., w Prusach na wszystkich pocztach kwartalnie 2 mk. 50 fen. Program wydawnictwa jest: postęp, kultura, gospodarka, zwierzyna, sprzedaż i hodowla drzewa, przemysł drzewa, ułatwienie sprzedaży detalicznie i w całości, unormowanie cen podług prowincji, gubernii i powiatów ze względu na komunikację, obrona właścicieli lasów od wyzyskujących kupców. Dostarczanie pożyczek na lasy z umiarkowanymi procentami i t. d.

Wzywamy zatem wszystkich właścicieli lasów do prenumeraty, zarazem do wypełnienia urzędownie od nas drukowanego prospektu gatunków drzewa, ceny, komunikacji i objętości. Prospekt ten ma nam posłużyć do unormowania całej gospodarki leśnej i zestawienia taryfy.

Redakcja i Administracja „Gazety Leśnej“

w Poznaniu, ul. Półwiejska 1. 9a.

Księgarnia K. Bartoszewicza i Administracja „Kurjera Krakowskiego” w Krakowie (hotel Saski), wysyła franco za nadesłaniem 5 złr. 20 ct. Akcje Towarzystwa Sztuk Pięknych.

Drobne ogłoszenia.

Za drobne ogłoszenia płaci się za 1 raz takse 10 ct. i po 1 cencie od wyrazu, za razy następne takse 5 centów i po pół centa od wyrazu.

Seminarzystka ukończona z chlubnymi świadectwami, władająca biegle językiem francuskim i niemieckim poszukuje lekcji. — Adres Z. 1.000.000 poste rest. Kraków.

PAPUGA mała umknęła wczoraj z klatki, kłoby ją złapał, zechce za stosownym wynagrodzeniem zwrócić ją przy ulicy Tomaszki Nr. 31. 3—3

Domek murowany (trzy pokoje, kuchnia, ogródek) do sprzedania. Półwieś Zwierzynieckie 1. 9. 31—31

Pokój frontowy tygodniowo lub miesięcznie zaraz do wynajęcia. — Plac Dominikański 1. 2.

Dom murowany, łazienki parowe i wanny Doraz parcele podzielone na 4 części, dwie od ulicy Wiślanej, dwie od plant w Podgórzu do sprzedania. — Wiadomość ulica Wiślana Nr. 189. 3—5

Sluchacz II-go roku politechniki Szwowskiej poszukuje na czas wakacji lekcji. Wiadomość w Administracji „Kurjera”. 2—2

Uzdolniony subiekt z handlu papieru znajduje umieszczenie za kaucją natychmiast. Wiadomość w drukarni A. Kozińskiego przy ul. Szewskiej w Krakowie.

Kursa pieniędzy i papierów publicznych. Kraków, 2 Sierpnia 1887.

	placą	żądają
Ruble rosyjskie papierowe za 100	109 50	110 50
Marki niemieckie	61 25	61 60
20-frankówki za sztukę	9 90	10 98
Oblig:		
Za 100 złr. wartości imiennej oprócz kuponu bież.		
Galic. obligacje indemnizacyjne	104 25	105 50
4 1/2% gal. pożyczka krajowa	94 75	95 75
5% oblig. komun. gal. banku krajowego	100 —	100 75
Listy zastawne:		
4 1/2% listy gal. banku krajowego	95 50	96 25
5% galic. Tow. Kred. Ziem.	101 50	102 50
4 1/2% galic. Tow. Kred. Ziem.	98 50	99 40
4% galic. Tow. Kred. Ziem. nieokr.	95 75	96 50
4% galic. Tow. Kred. Ziem. 41 lat	92 75	93 50
4% galic. Tow. Kred. Ziem. 56 lat	92 —	92 50

6% galic. Zakł. Kred. Ziem. 36 lat	98 —	99 —
5% galic. Banku Hipot. z 10% premii	102 75	103 50
5% galic. Banku Hipot. bez premii	99 75	100 50

Losy:

Miasta Krakowa	18 —	19 —
„ Stanisławowa	29 50	31 —

Warszawa, 2 Sierpnia 1887.

Za 100 — Rubli wart. imie. oprócz kup. bież.		
--	--	--

5% listy Tow. Kred. Ziem. I. serye duże	100 50	101 25
4% listy likwidacyjne	92 50	93 50

Telegramy:

Wiedeń, 2 Sierpnia 1887.

Renta wspólna pap. opod. 81:55 Akcje kredytowe 282:—, Dukaty 5:91.

Berlin, 2 Sierpnia 1887.

Guldeny austriackie 162:55, ruble 178:10.

Pociągi na kolejach żelaznych od 1go Czerwca br.**Odchodzą z Krakowa:**

Do Lwowa: osobowy o g. 10:46 rano, pociąg, kuryerski o g. 7:59 rano.
Do Rzeszowa i Tarnowa lok. o 6:12 rano.
Do Wieliczki: o g. 11:15 przed poł.
Do Wiednia: pociąg kuryerski o 6:55 rano, 9:37 wieczór, pociąg osob. o 5:37 rano, 9:20 przed poł., 3 00 po południu.

Przychodzą do Krakowa:

Ze Lwowa: osob. 2:33 popoł., mieszany o g. 5:07 rano, pociąg, kuryerski o g. 9:38 wieczór.
Z Rzeszowa: lokalny o g. 8:20 wieczór.
Z Wieliczki: o g. 7:35 wieczór.
Z Wiednia: pociąg kuryerski o g. 8:48 wieczór, pociąg osobowy o g. 9:46 rano i o g. 9:50 wieczór.
Z Prus: osobowy o g. 5:00 popoł., kuryerski o g. 8:48 wieczór i osobowy o g. 9:50 wieczór.
Z Warszawy: osobowy o g. 9:46 rano, osobowy o g. 5:00 popoł., kuryerski o g. 7:25 rano.

Pociągi na kolei Transwersalnej.**Odchodzą z Podgórza Płazowa:**

O godzinie 8 minut 28 rano do Skawiny Oświęcima, Suchy, Żywca, Nowego Sącza Zagórza
O godzinie 4 min. 34 po poł. do Skawiny Oświęcima
O godzinie 1 min. 8 wieczór do Suchy, Nowego Sącza, Zagórza.

Przychodzą do Podgórza Płazowa:

O godzinie 9 min. 12 rano z Zagórza, Nowego Sącza, Suchy.
O godzinie 10 min 48 przed południem Skawiny, Oświęcima.
O godzinie 7 min. 3 wieczór z Oświęcima, Zagórza, Nowego Sącza, Suchy, Żywca.